

Proprietar: V. d. I. LUDOVIC VAKÁR

CSIKI LAPOK

(ZIARUL CIUCULUI)

Redactor responsabil: VICTOR RÉSZEGH

Május 10.

Május 10 ike román nemzeti ünnep. Ezen a napon ünnepli a román nép az összes románok egyesülésének tényét, Nagy-Románia megvalósulásának történelmi eseményét.

Nagy ünnep. A román nemzet valóban hálával tartozik a Gondviselésnek, hogy teljesedve látja ezt a csodálatos álmot. Boldog lehet az a nemzet, amelynek megadatott végig élni a történelemnek ezt a felemelő korszakát.

Mi kisebbségi nemzetek, akiknek a történelmi végzet azt a sorsot rendelte, hogy egymás mellett éljenek a román néppel, a legmegértőbb tisztelettel állunk meg az államalkotó többségi nemzet nagy ünnepénél.

Mintahogy husz esztendő alatt mindenkor hangoztattuk, ma is állítjuk, hogy soha nem vétettünk az állambizalom ellen. Tudtuk mivel tartozunk annak az országnak, amelynek fenntartása alá rendelt a történelmi sorsfordulás. És az egész romániai magyar nép példás fegyelemmel, nagyvilági király tiszteletével első pillanattól kezdve igyekezett építő része lenni új hazájának.

Nem vagyunk konspiráló, földalatt dolgozó nép. Nem is kapott közöttünk soha a legsgorgalmasabb kutatás senkit, aki a törvények ellen cselekedett volna. Hősiesség megnyugvással végeztük kötelességünket, dolgoztunk, katonátadtunk, erőnket felülmúló becsületességgel adóztunk, szívesen vállaltuk az egyre nehezedő életterheket. Igyekeztünk mindenkor kimeríteni a jó állampolgár fogalmának minden kívánalmát. — Nem hiszünk, hogy valaki is lelkiismerettel az ellenkezőt merné állítani rolnak.

A huszadik május 10-ét ünnepeljük együtt. Amit ma mondhatunk csak folytonos ismétlése annak, amit már az unalomig elmondottunk. Tisztában vagyunk helyzetünkkel és semmi egyebet nem akarunk, mint békében élni azzal a román néppel, amellyel közös földdarabot jelölt meg a végső.

Hogy ez mennyire sikerül nem rajtunk múlik. Mi igazán őszintén akartuk, minden lépésünkkel szolgáltuk azt a gondolatot, hogy ezt a Nagy Romániát voltaképpen a lelkek egysége teszi naggyá.

Május 10-ike akkor telik meg az ünnep igazi tartalmával, amikor esen a legnagyobbodott földterületen élő összes népek ebben a lelki egységben olvadnak össze.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületről.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület április hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés lefolyásáról megjelent sajtóközleményekből olvastam, hogy az E. G. E. nagyszöv. elnöke megnyitó beszédében azt a kijelentést tette, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek 100,000 öntudatos gazda tagra van szüksége.

Ez a kijelentés adta kezembe a tollat, hogy itt Csikban a mi szűkkörűnkben írjak valamit az Erdélyi Gazdasági Egyesületről.

Dr. Szász Pál elnök úr megnyitó beszédére, illetve fenteli kijelentésére anyagi megjegyzésem van, hogy nem is annyira az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek van szüksége 100,000 öntudatos gazda-tagra, mert a Gazdasági Egyesület eddig is nagyszámúan működött az 8000-9000 tagjával, hanem 100,000 ba nem szervezett gazdáknak van szüksége a Gazdasági Egyesületre, hogy az a nagy gazdaközösséget megszervezze, oktassa, tanítsa és vezesse.

As Erdélyi Gazdasági Egyesület nagyszöv. munkát végez. Munkája 3 csoportba sorolható. Megszervezi a gazdákat közösségekint. Gazdakörök létesítésével a falusi gazdák tömörülését a saját jogszemélyiségének rájuk való kiterjesztésével törvényesíti.

A gazdakörök mint szervezetek tagjaivá válnak a Gazdasági Egyesületnek és a kis gazdák a Gazdakörökön át érintkezésbe kerülnek a Gazdasági Egyesülettel.

A kis gazdák olvadnak az egyesülésbe, a tömörülés minden előnyé. Olyan apállatokat és gépeket szerveznek be a tömörülés folytán, amelyet az egyes kis

gazda eszkös anyagi viszonyai miatt soha beszerezni nem tudnak.

As Erdélyi Gazdasági Egyesület munkájának legnagyobb része az, hogy a gazdasági oktatás terén olyan állandó oktató munkát végez, amelyet csodálni lehet a amely évek múlva kúszan fog jövedelmezni az egész ország és az egyes kis gazdaságok háttér-tárában.

As új gazdasági elveket, ismereteket, módszereket, oktató tanfolyamok rendszerével terjeszti a kisgazdák között.

Vármegyénkben már több mint 8-10 esetben rendezett a vármegye különböző községében 2-6 hetes férfi vagy női gazdasági tanfolyamot és alkalmas adott miadásoknak, akik tanulni vágyanak, hogy ismereteket bővítsék, gazdaságukat ésszerűbben vezessék, jövedelmüket szaporítsák a maguk és családjuk boldogulását elősegítsék.

Nagy oktató munkát végez a „Gazda” című havi folyóirat megjelentetésével és kiadásával, melyet az egyesület minden tagjának megküld eszt az évi 60 lej csekély tisztsági díjért, melyet az egyesület tagjai évente fizetnek. Kiadja továbbá a „Gazd.” című újság jogi mellékletét, melyet további 60 lej évi előfizetési díjért a tagoknak megküld.

Nagyszöv. gondolat volt bárkitől, aki a jogi melléklet kiadását elhatározta. E szövegezők minden tagjának, hogy az öt évi törvényeket, törvényes rendeleteket ismerje, mert ha nem ismeri a kibárák sokaságát követi el mindenteljesen.

A járásbírószékek folyosói emberekkel vannak tele, akik valamely kihágás elkövetésével vannak vádolva és a kiknek fogalmuk sem volt arról, hogy valamelyik tettük, vagy mulasztásuk a törvénybe ütközött.

Tanulni mindenkinek kell, aki a korrall haladni akar. Tanítani az Erdélyi Gazdasági Egyesület lapja a „Gazda” nagyon okosan tud. Ugy van megírva, hogy a legegyszerűbb falusi gazda is megérti a a legmagasabb egyetemi végzettségű orvost is élvezi.

Valóságos élmény számba venni hónapban a „Gazda” megérkezése. Napi munkámot felebe szakítom, hogy szonnel elolvashassam. Nem érdekelnek a világ forrongó, zúgó eseményei arra az órára, amíg a „Gazdát” elolvastam.

A sok romboló betű után, amit mindennapp olvassunk egy kis melegséget alkotó munkakedvet sugározna a „Gazda” sorai. Örökös reménykedést, folytonos biztatást, csüggedést nem ismerő munkát hirdet a „Gazda”. Hát nem csoda, ha szeretettel várjuk minden hónapban.

A szaktudás és társadalom építő szempontjából kifogástalanul szerkesztett újság, a legnagyobb értéke a Gazdasági Egyesületnek. A „Gazda”-a keresztül lehet megfogni a föld népet, mert a falusi gazdaember ez:ret olvasni és ha jó irányú olvasmányt adnak kezébe, nagyszolgálatot tesznek vele a társadalomnak, mert hasznos alkotó egyedeket vevelnek a közgazdasági életnek.

As Erdélyi Gazdasági Egyesület nagy munkájának harmadik csoportja, hogy az évi kiállítás megrendezésével alkalmas ad a gazdaközösségek, hogy természet bemutatása mindazoknak, akik közgazdasági okokból, vagy tudományos célokból figyelek a közgazdasági életet és a kereslet és kínálat elvenél fogva egymásra találának a termelők és fogyasztók, vagy a tovább termelők a kiállítás keretében.

Állandóan gondoskodik arról, hogy tagjainak igénylés esetén megbízható jó véleményeket közvevessen.

Milyen fontos dolog ez, azt csak most a folyó év tavaszán látjuk. Az új mezőgazdasági törvény életbe lépése óta lucerna, lóhere, baitacsin stb mag kereskedésével nem minden kereskedő foglalkozhatik.

A mezőgazdasági helyi Kamara a szűkössé költségvetés miatt nem rendelkezik aktora tőke feletti, hogy gazdaközösségünk igényelt kielőgíteni tudja a így több száz gazda lucerna és lóhere mag nélkül maradt.

A Gazdasági Egyesület a termelőt és fogyasztót összehozza és ki van sárva, hogy az igényléseit tagjainak kielőgíteni nem tudná.

As állattenyésztés terén is nagyszöv. teljesítményvel vannak. Vármegyénkben a cigája juh tenyésztést elősegítendő 50 darab faj cigája kóst hozott.

A budapesti híres tavaszi kiállításokról vármegyénkbe már 3 bikát importált.

Most folyik egy simentháli marhát tenyésztő egyesületnek megalapítása a vármegye székhelyén.

A Gazdasági Egyesület működése új irányt mutat közgazdasági életünknek.

Mi csiki gazdák távol az egyesület székhelyétől a közgyűlésen nagyobb számban nem jelenhettünk meg, de illő tisztelettel, levett kalappal állunk az Erdélyi Gazdasági Egyesület, vezetősége előtt és a távolból küldjük a csiki gazdák üdvözlését és köszönetét.

A gazdatársaimnak pedig ajánlom, lépjenek be az Erdélyi Gazdasági Egyesületbe mind. Évi 60 lej tagsági díj, mely 1 véka árpa ára, nem pars még a legkisebb igazán sem és kapja a gazdag tartalmu „Gazda” folyóiratot minden hónapban. 100,000 öntudatos gazdát vár az Egyesület. Legyünk ott mindnyájan. Jelenkezni lehet Fodor Pál mérnök úrnál, Sumuleu (Csiksomlyón).

Dr. Gál József.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

Kisebbségi fő kormánybiztoság. Május hó 3-án hétszázötven rendeletű törvény jelent meg, amely a kisebbségi fő kormánybiztoság létesítéséről intézkedik. A törvény szerint az a fő kormánybiztoság a miniszterelnökség hatáskörébe tartozik, vezetőjét az ország főmilitóságai közül nevezik ki, királyi dekrétummal. A román kormánynak az az intézkedése új reményeket csillant meg az ország kisebbségi népeiben és hinni merik, hogy a kormányban megvan az őszinte jószándék, hogy végül is rendezze ezt a problémát.

A kisebbségeknek is joguk van a fejlődésre Románia földjén. Miron Cristea patriárka, miniszterelnök május 1-én fogadta a román ifjúság köztársasági tagú küldöttségét. Abban a beszédében, amelyet a patriárka az ifjúsághoz intézett szó esett arról is, hogy a békekötésekkel néhány millió román is került Románia határai közé. Hangosította, hogy ezeknek a kisebbségi népeknek is joguk van a fejlődésre.

Németország népszavazást akar. A francia sajtó egy része arról tud, hogy Németország közel időben ragaszkodni fog ahhoz, hogy a csehekorsági szudéta németek népszavazás útján nyilvánítsák akaratukat.

Hitler római fogadtatása. A külpolitikai események előterében Hitler német birodalmi vesér és kancellár olaszországi látogatása áll. Az olasz népnek Hitler fogadtatására tett előkészületeit minden képeleket fejtül mutatnak. Jellemző ezekre az előkészületekre, hogy azok feltűnőül a György angol király koronázási ünnepének méreteit. — A Massolin.—Hitler találkozik ma a világ legnagyobb és a világ bekének is legbiztosabb eseménye.

Sulyos repülő szerencsétlenség. As albániai királyi násról hazatérő egyik repülőgép utasai halálos ezercsétlenség érte. A Róma és Tirana között közlekedő olasz társas repülőgép lezuhant és 19 utasa szánna égett. A halottak közül 13 ujaágró, Albánia római követé és 5 ember a gép személysele.

A francia Nemzeti Bank két és fél milliárd font értékű aranyat küldött át Kanadába, ahol háboru esztén jelentékeny vásárlásokat akar eszközölni.

Nagy háborús készülődések a Távoll Keleten. Kelet-Sziberiában a japán—oros határon felemletes hadi készülődés folyik. A japánok és oroszok egyaránt milliók csapatát tartanak készenlében és az amerikai haditudósítók szerint a tavasszon megkezdődik a leszármolás a két régi ellenfél között.

Goga Octavian sulyos beteg. Goga Octavian volt miniszterelnököt május 5-én csucasai kórházában agyvérzés érte. A miniszterelnök állapota egyre válságosabbra fordult és a tragédia minden pillanatban bekövetkezhet.

Lemondott a jasi egyetem rektora. Bratu Traian a jasi egyetem rektora beadta lemondását. A rektor személye köztiszert arról a merényletről, amelyet ellene a múlt évben elkövettek.

A Vaszgárda szervezetének feloszmlása nagy erővel folyik tovább. Jelenleg a nyomozás annak feloldításán dolgozik, hogy a volt Vaszgárda, honnan jutott azokhoz a pénzekhez, amelyeket a Goga választásokon felhasználott.

Meghalt Nagy Endre. Nagy Endre író, a magyar kabaré megalapítója, 61 éves korában Budapesten, meghalt.

Sulyos incidens a szudéta német vidéken. A szudéta német vidéken sulyos incidens történt. A caeh rendőrség gumbottal verte azt az a tömeget, amely Hanlein szudéta német vesért születés napja alkalmasával ünneplte.

Hazaárulás miatt vád alá helyezték Zelea Codreanut. A belügyminiszterium hivatalos jelentése szerint a volt Vaszgárda vezetője ellen hazaárulás miatt eljárás indult. A lefolytatott nyomozás során kiderült, hogy a legionista mozgalom vezetője az állam biztonságát veszélyeztető okmányokat rejtgetett. Az elkészített vádirat szerint: Zelea Codreanu megszerezte a nagy vesérkar titkos iratait és titkos szervezkedést folytatott katonai alapon.

Uj utakon.

Néhány hét leforgása alatt nagyon fordult a világ kereke. Amiről annyit vitakoztak a tudósok, jogászok és politikusok azt a nagy kérdést egy csapásra megoldotta vérontás és európai bonyodalmak nélkül Németország. A nagy hatalmak összenéztek a mire a bámulatható felocsudtak a nagy jelentőségű tény betegeződött. S ami a legérdekesebb most egymásután helyeslik és elismerik az egyesülés helyességét. Hiszen ha annyira kézen fekvő és magától értetődő dolog volt ez akkor a háboru végétével, amikor a népek nagyjai összeültek, miért nem tették meg ezt és miért kellett arra várni, hogy esetleg új bonyodalmak előidézze legyen ez az elintézetlen vagy félig elintézett kérdés. Most már aztán ha kellemes, ha kellemetlen, jó képet kell hozzáválni.

Az olasz hódítás alkalmával még tiltakozások hangzottak el. Vélemények voltak pro és kontra, most azonban a beleegyezés úgy látszik egyöntetű. Csak legalább gondolják az illetékesek, legalább evel elégedne meg Németország. Az események azonban egészen mást mutatnak. Egy sokkal bonyolultabb és hényesebb kérdés lépett előtérbe. A szudéta-német nép foglalkoztatja most a világközvéleményt. Csehszlovákia hatalmas erődítményeket épít Németország és Magyarország felé. 14—60 éves korig minden polgárt csatasorba akar állítani. S emellett az ígértésekkel és a biztatásokkal a szovjet sem futarkodik. S tagadhatatlan ez a legérősebb támasza Csehszlovákiának. Anglia álláspontját híven tükrözi Chamberlainnek az a kijelentése, hogy Anglia nem keveredik háboruba, hiszen Angliában csak minden 100-ik ember tudja, hogy kik a csehek és hogy hol van Csehszlovákia. Erre nem számítottak sem a franciák sem a csehek. A franciák most a legutolsó pillanatig szintén a leavatkozás mellett kardoskodtak. Most a napokban azonban egy érdekes nyilatkozatot hozott a francia kormány félhivatalosa a Times. Franciaország miért áldozza fel hárommillió emberét azért, hogy ugyanakkor három és félmillió német csehszlovák fennhatóság alatt maradjon. Ez a kijelentés egyértelmű az angol visszalépéssel. Most már Csehszlovákiának nem marad más hátra. mint megegyezni az érdekeltekkel. A kormány ebben az irányban nagy jelentőségű lépéseket tett. Engedményeket helyezett kilátásba. A szudéta-németek evel nem elégednek meg. Viszont a csehszlovák képviselők és kommunisták sokalják az engedményeket. Európa békéjére nagy biztoníték volna a német cseh megegyezés. A háboru lángja az egész Európát felgyújtaná. Most mindenki lélekzet visszafújva lesi, hogy lesz-e megegyezés. A háborus politika sok veszéllyel járna. Tehát új utakat kell keresni, amelyek az igazi békéhez lehet eljutni.

A spanyol hartereken a harc a betegezéshez közeledik. Az egyes országok már egymásután küldenek politikai ügyvivőket s evel egyszermind elismerik Franco kormányát. Már Franciaország is ilyen formában összeköttetést tart fenn a nemzeti Spanyolországgal. Felmérhetetlen nagy haladás ez. A vörösek nemsokára az abesszinek sorsára jutnak. Kezét foghatnak Haile Selassijével s kereshetik igazukat a sühivatalban. Itt is a régi utak járhatatlanná váltak s új utak keresése vált szükségessé.

Az olasz angol tárgyalások is a barátság jegyében tolytak le. A megegyezésnek örülhet az egész Európa. Egy háborus veszedelemmel kevesebb van. Ez pedig sokat jelent. Ugy látszik a tárgyalások elejtett fonálát a németek immár fölveszik az angolokkal. A kis népeknek semmi sem hasznosabb, mint a nagy népek megegyezése és békéje. Őszintén tudunk ennek örülni. Hiszen napjaink leghebb vágya a béke fenntartása. Ezek a tárgyalások úgy hisszük jó időre a háboru véssze felhőt messze távolítják.

Ami pedig minket a legjobban érdekel a román-magyar kiegyezés kérdése. Most már mind a két oldalon ószinte vágy ez a kiegyezés. A két nép hangulata ma már komoly alap a kibékülés és kiegyezés tovább folytatására. Ennek igazán mindenki komolyan tudna örülni. Az újságok s a politikai megnyilatkozások már nagyon komoly formában tárgyalnak ennek a nagy problémának a megoldásáról. Az osztrák-német csatlakozás s az orosz nyomás talán közelebb hozzák az egymáshoz amugy is oly közelálló népeket. A megegyezésre s a kibékülésre soha ennyire nem kedvezett az idő.

Minden esetre nagy időket élünk. A világ helyzet nagyon zavaros. Ezt látja és tapasztalja mindenki. Háborus készülődések fegyverzörgések teszik még kaotikusabbá a kilátást. A háborus készülődések nyomán félremlik előttünk a nagy világpusztulás. Előrevetített árnyékától mindenki megiszonyodik. Uj utak kelleneek. Ezen az uton a népek nem haladhatnak. Mindenik békére s megnyugvársra vágyik. A kinyújtott békejobbold után áldás fakad. Az ökölbesorult kezek nyomán vértenger, tengernyi kín és megsemmisülés fenyeget. A fékevesztett indulatok a pusztulás csatlakozatlan előhírnökei. De hisszük, hogy mindezt a jobb belátás és jó akarat legyőzi s az utolsó tizenkettedik órában a népek megtalálják egymást. Hiszen háboru nélkül is elég baj és nyomorúság szakadt a nagy világégés után az emberek nyakába. Még annak nyoma mindenütt fellelhetők. S talán évtizedek kelleneek annak a kiheverésére. Egy újabb háboru talán örökre megpecsételné a vén Európa sorsát. Halálos volna az operáció a beteg világ testén. A sziv meggyöngült. Operáció helyett nyugalom és hosszas hozzáértéssel járó kezelésre van szükség. Uj módozatok, új eszmék kelleneek. A Vatikán öröronyából új utakat mutatnak. S ezeket az új utakat bevilágítja az Eucharistia világraszoló hatalmas fénye. Most ebben bizunk. A világról összesereglt népek hisszük, hogy telmelegednek a Jópásztor pástortüzénél s lelkükben kigyulnak a fehér oltártüzek s ennek nyomán elindulnak a népek a megbékülés új utjain.

P. Gábor Anasztáz.

Könyvkötészeti munkákat a legsebb és legtartósabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett csaköndi a Vákár üzlet, Mercurea-Ciuc.

A „Csik“ Szövetkezet.

A Mercurea Ciuc (Calkaserada) székhellyel megalkant „Csik“ Általános Gasszaági Szövetkezet eredményes munkája egyre szélesebb rétegeket vonz eszes a dícséretes megmosduláshoz. Napról-napra nagyobb érdeklődés nyilvánul meg közönségünk részéről ezen elindulás iránt, amely a szövetkezés gondolatára építi jövőjét.

A szövetkezés a mi népünk között még gyermekcipőkben jár. Amíg a nyugati országokban fénykorát éli, addig nálunk egyre nehezebben lehet a figyelmet ráirányítani a szövetkezés áldásaira.

Pedig a szövetkezés alap gondolatából olyan egyszerűen folyik a bisalom. A szövetkezet a fogyasztásból származó hasznát, a szövetkezetbe tömörült tagok javára biztosítja. A szövetkezeti alapon megsszervezett fogyasztás haszna nem egy emberé, mint a magán kereskedelembe, hanem a közösség tulajdona marad évről-évre. A szövetkezetbe való belépésünkkel voltaképpen magunkat erőltjük. Az összehordott gasszaikból a magunk gazdasági, kulturális berendezkedésének alapjait rakodnak le.

Sokan a szövetkezettől azt várják, hogy a rendszeres árakon alól végsőre el az áru közvetítését. A szövetkezésnek nem ez a célja. A szövetkezeti tagnak tisztában kell legyen azzal, hogy a szövetkezet az életét életnek szabályait nem kerülheti ki, hosszú van kötevése egész életre a kereslet és kínálat örök törvényéhez. A fogyasztás megszervezésében van a szövetkezés lényege, amikor a közös fogyasztásunk hasznát az általunk alakított szövetkezetben a magunk részére biztosítjuk és a közösség számára vagyona gyűjtjük.

A szövetkezetektől tehát senki ne várja azt, hogy olcsóbb legyen, mint a piacnak a becsületlen haszon mellett kialakult árai. De várhatja azt, hogy az ezen árak mellett produkált ületi hasznót megtérítés alakjában vissza kapja illetve a közös vagyon gyarapítására szolgáljon.

Ezek a gondolatok a szövetkezés abécéjéhez tartoznak és arra kérjük közönségünket egyekessen szereztesselet, jóindulattal megbarátkozni a szövetkezésnek ezzel a jövőt építő eszellemevel.

Arra kérjük egész társadalmunkat, a várost, a falut, hogy fogadja szeretetébe a szövetkezés gondolatát, támogassa a szövetkezéseket, mert azok igazán a saját céljait szolgálják.

Zongoratulajdonosok. Szigetzi zongorahangoló megérkezett városunkba és zongorahangolókat vállal. E deklóndi a Vákár-üzletben.

A világsajtóból.

Az elfelejtett ellenség.

Állandóan beszélnek a légi támadásoknak vegyi szempontból való veszélyességéről és közben egészen megfeledkeznek a légi háboru legborzalmasabb pusztító fegyveréről: a gyújtó bombáról.

Katonai szakértők véleménye szerint a gyújtó bomba minden vegyi háborunál nagyobb veszedelmet jelent. Sokféle gyújtó bomba van, de legnagyobb teljesítő képessége a thermittel készített bombáknak van. A Thermit a vasnak és alumínium vagy magnézium pornak a keveréke. Ha magas hőfoknak tesszük ki, akkor a keverékben nagy változás megy végbe. Az alumínium oxidba változik és a vas fehéren léső folyadék formába szabadul. Ennél az átváltozásnál kifejlődő hőfokot 3000 Celsius fokra becslik. A vas teljesen felolvad és válik ennel a hőfokra, mert a vas már 1600 C°-nál eléri az olvadási pontot. Es a vas sokkal forróbb, mint a kőből kiömlő állapotában. És csodálatosképpen es az átváltozás minden sajt nélkül megy végbe.

A Thermitet a szárad elejétől sinek és néhész gépalkatrészek forrasztásához használják. Utóbb ecetlelen fajtátokká helyettesítették. A Thermitet a háboru alatt az angolok már aknavetővel használták, de repülőkről még nem.

A fegyveresünet után, amikor a német hadianyag raktárakat kisso:gáltatták, a franciák meglepőde tapasztalatták, hogy tekintélyes mennyiségű 1 kg. súlyu bombát találának, amelyek látszólag repülőgépről való bessenálatra vannak szánva. A készletük olyan titokban történt, hogy a hír szolgálat semmit nem tudott róla. A vizsgálat megállapította, hogy Thermitet tartalmaznak, amely gyújtó eszerkesettel van ellátva. Lüdendorf az 1919 ben megjelent háborus emlékeiben azt mondja, hogy ezek a bombák London és Páris felgyújtására voltak szánva, de miután csak 1918 augusztus végén készültek el, a hadveszetőség az akkori kiltálatlan helyzetben elhatározta, hogy nem használja.

Ezeknek a gyújtó bombáknak szembetűnő kicallése szinte nevesztéges. Ha figyelembe vesszük, hány tonna gáz szükséges egy támadás eredményes eléréséhez, akkor látszik a gáz és gyújtó bomba hatása közötti különbség. A gáz szétömlik, míg a tűs tovább terjed. A gyújtóbomba különösen alkalmas a repülő támadásokra. Egyetlen két tonna repülő kéteser bombát vihet magával. Ha csak egy százaléka gyújtó bombáknak, már egyetlen repülő hús tűsét idéshet, melyek pár perc időközben törnek ki.

Bármennyire is fejlődött asóta a légvédelem technikája, mégis ha csak két repülő is áttöri ezt az akadályt, már borzalmas pusztítást vihet véghez. Különösen veszedelmet jelent az, hogy ezek a gyújtó bombák annyira csendben, rebbanás nélkül működnek, hogy amíg megállapítható az általa okozott katasztrófa helye, addig már a tűs nagy terjedelemben fellelő.

The Independent Journal of Columbia University New-York.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kormány engedélyezte a pünkösdi bucsút. Közeledik a csiki székselység nagy ünnepe: a június 4—5-1 pünkösdi bucsu. A híró lelkék 40—50 eszes tömegeit vorzsz Samuleura Calksomlyóra, hogy a Csodatévő Mária lábánál megtejjenek lelki vigassággal. Az utóbbi időben ez a hír terjedt el falvainkban, hogy a mostani oszromállapotot napokban a kormány nem engedélyezi a pünkösdi bucsút sem. — Kzuton is aittünk megayugtatták a somlyói bucsu iránt érdeklődőket, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. A püspöki főhatóság idejében gondoskodott arról, hogy ez a tisztán vallásos természetű megmosdulás semmiféle akadályt ne szenvedjen. A mostani pünkösdi bucsút a kormány engedélyezte és a püspökség ast a plebániák tudomására hozta. Mindössze az a feltétel van előírva, hogy minden plebános a bucsura vezetendő keresztaljának elladulását és visszaterését köteles bejelenteni a közsébe tartozó katonai hatósághoz. — Iméntesen hangulatosnak tehát, hogy a nagymulti somlyói bucsu megtartása elé a kormány semmi akadályt nem gördít. A bucsu engedélyezve van és így mindenki a régi szeretettel, ez óai ragaszkodással készülődhet arra a nagy találkozásra, amely évezredok óta forrása a ez kelység lelki megújulásának.

Házasság. Spiru Tudor a helybeli „Petru-Rares“ gimnázium igazgatója, folyó évi április hó 14-én tartotta esküvőjét Comes Odillával, Dr. Comes vármegyei főorvos leányával.

Hevesy Miklos szüntársulata városunkban. A Hevesy szüntársulata folyó évi május 11-én szerdán keddi meg szüntársónját, 10 napra terjedő időre, a Vigadó nagytermében. Szüret kerűő üdönsságok: Jézus faragó ember, Rossz asszony, Julia, Egyetlen éjszakára, stb. A társulat jelenleg Gyergyó-szentmiklóson van.

Időjárás. A csiki időjárásról nem sok jót jelenthetünk. Általában megváltozott itt még az időjárás is. Decemberben minden tel, májusban híre sine a tavaszak. Hetek óta hideg eső csik, május 5-én pedig olyan kiadós havazás indult, ami karácsonyi hangulatnak is beillik. A drága eser lejes fa meg mindíg nagy becsben van. Csaknem úgy kell fűeni májusban, mintha tél volna. A szeszélyes időjárás miatt áll az egész megőssadatsági munka. Május közepe jarrunk és még nem tudtak vetni. Nem tudom mit arat ez a szegény vármegyénk, amelyet igazán látogat a végezt. Az egész tel elmulik havzrás nélkül és megkialdalyosza a széky ember legfontosabb kegyetkereseteiken a fa fuvarzásában. Májusban igyekszék kipótolni az időjárás a teli mulasztást. — Nem jó idő. — Bolond idők.

Május 15: az új konverziós határidő. A konverziós tartozások 8-ik részletét május 15-én k il törleszteni. Figyelmesteljük az érdekelteket, hogy idejében rendezzék tartozásukat.

Chele tanfelügyelő erre az évre visszadta a Ditrau (ditroi) felekeseti iskola 5 tantermet. Néhány nappal eselőtt a Ditrau (ditr.) felekeseti iskola (pülete) a politikai közszög, vegrehitje körbejöttével birtokba vette és az a-iaml oktatás céljaira bocsátotta. Az egyházközség ügyössze újaj azonnali megtette a szükséges felfolyamodásokat miután véleménye szerint nyilvánvaló tévedésről lehet szó. Ciuc vármegye tanfelügyelője addig is, amíg a kérdés rendezedik az épület 5 tantermet a felekeseti iskola céljaira vissza bocsátotta. Az egyházi fenntartóeg utasítására az iskola igazgatósága a felajánlott 5 tantermet nem fogadta el, miután ebben jogfeladatát látott és az iskolát arra az időre amíg az iskola épületének telefontjogi kérdése tisztázódik, hat bártelt helyiségben helyezte el.

Eljegyzés. László Iduska (Ditró) és Fehér-egyházi Sándor, a budapesti m. kir. állami gégyár mérnöke 1938 április 17-én, husvét vasárnapon tartották eljegyzésüket Budapesten.

Világítani kell a falvakat. A belügy-ministerium rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a falvak kötelesek petroleum-lámpa világításról gondoskodni.

Zeneszék figyelmebe. A belügyminister 4854—938 sz. rendelete szerint nyilvános helyeken csak olyan zeneszék alkalmazhatók, akik tagjai az országos zeneszék szövetségnek.

Egységes alapszabályt kapnak az összes közbirtokosságok. A földművelésügyi ministerium mellett működő legfőbb erdeesszi tanács elhatározta, hogy az ország összes közbirtokosságainak ügyviteli egységeit és egységes alapszabályt dolgoz ki.

Sibiu (Nagysszeben) magának követeli a targumuresi (marosvásárhelyi) Tablat. Erdő mozgalom indult meg Marosvásárhelyen a Tabla ügyében. Nagysszeben ugyanis magának követeli a targumuresi Tablat és mindent elkövet, hogy mint jövőbeli tartományi székhelynek itélődtáblája legyen. Ennek az akciónak ellenmozgására a targumuresi (marosvásárhelyi) ügyvédi kamara küldöttsegileg ment a fővárosba, hogy kellő időben megakadályosza a készülő terveket.

Vak gyermekek felvétele. A lovag Wechselsmann Ignác es neje Nonschloss Zsófia Vakok Tanintézetébe (Budapest, Mex:kói út 60.) 5-ik életévű: betöltött vak gyermekek, mindkét nembeliek, felvételre folyamodhatnak. A folyamodványhoz csatolandó születtei bizonyítvány, himódoltái bizonyítvány. Kedvesemnyes, vagy ingyenes felvételért folyamodók vagyoni kimutatást mellékelnek. Bővebb felvilágosítást az intéset igazgatósága ad.

Gyergyói élet

Apróságok.

A bicseka.

Minden alkalommal keserűséggel szoktuk megemlékezni a székely bicseka pusztításáról. Nincs ennél átkozottabb betegsége a székely falunak. Annyi gyászt, olyan sok tragédiát okoz a virtuos, legénykedő hirtelenedés.

Nem mondjuk, az utóbbi időben nem éppen olyan gyakori a testvér vérenek egészen oktalannul való csapódása mint az a múltban volt. Meglátásuk, hogy a falvainkban rendszeres munka és cömtudatos küzdelem folyik ellene. Társadalmunk évek óta dolgozik ezen a munkaterületen, hogy népünket kiemelje a bicseka pusztítás fólvad primitívuságából.

Hosszu idő után május 1-én mégis villant ismét a testvér gyilkos bicseka. Felcsikón. A virtuosnak legismertebb hársájában. A táncban. Egy egészen éretlen gyermek ember később nyílt ölésre a bicseka. Mindössze 17 éves az egész gyilkos, aki nem bosszúból, nem leány miatt, nem haragból vagy egyéb indulatból nyúlt a késhez. Egyszerűen kiontotta a hasát egy katonaviselt komoly legénynek, csak azért, mert a „szarász”-ra megérett legény sorba csaperegett. Surt, mert 17 éves korban est már elvárja az a falusi mora, amelyet a nevelésnek, a jó érzésű emberek összefogásának kell kioperálni a népünkben. Egy kis pálinkával bemelegített hangulatban a legényke a sző szoros értelmében „kivette a belét” annak, aki utjába került, tisztán azért, mert az emberöltést 17 éves korban már illő dolog megkezdni. Vannak, ahol az első bál az életbe való bevonulásnak, a nagyosításnak eseménye. Náunk az ölés ilyen társadalmi forma.

Nagyon sokat kell még a mi népünkkel foglalkozni, amíg lenyírójuk róla ezeket a sötét, kora-magyar indulatokat. Minden jó érzésű emberek be kell állnia a tanítás szolgálatába, hogy kiemeljük ezt a jobb sorra érdemes népet a saégyennak, félvadtságának ebből a megálszó helyzetéből.

Hissen vannak ennek a vármegyének községei, amelyet ugyancsak a székelyek laktak s ismeretlen a leből, bosszúból, ajsasságból való gyilkolásnak a virtusa. Vannak községek, ahol soha nem történt bicsekázó verekedés vagy gyilkosság.

A tétel világos. A néppel, a faluval foglalkozni kell. Es pedig nemcsak az arra hivatottaknak kötelessége ez. Mindenki a maga körzetében apostola kell legyen annak a munkának, amellyel a testvérgyilkos bicsekát ki kell csavarni azokból a székei markokból, amelyekben még itt-ott kinyílik. Kinyílik még azért, mert hiányzik belőlük a kultur-élek, hiányzik az egymást megbecsülő testvéri szellemnek útadata.

A potya.

A potya nem éppen új fogalom. Minden időben létezett. Könnyelmű, szemhiál emberek megfíhtesít forrása volt. Dívatot csinálni azonban soha nem lehetett belőle. Lanészt, utolsó dolog volt mindenkor potyából élni. A társadalom soha nem tűrte, soha el nem imerte, be nem fogadta a potyát. A szelbánoságnak, az embertársunk megkároztatásának legkiváló nyakbő enzköve. Kivevni a másik kezéből valamit, minden ellenségtálatás nélkül megkároztatni valakit, nem asóp, nem erkölcsös dolog. A potys teljesen egyértelmű a lopással, ami ha elharapószt igazán köellenése lehet egész életünknek gazdasági berendezkedésünknek.

A gazdasági életnek különösen megvaanak a maga törvényei. Ezek a törvények könnyörtelen ridegséggel szánlanak. Az áru porzbe kerül. Aki az áru körvontással foglalkozik, nem potyára kapja az árúját. Kegyetlen dolog tehát azt kívánni, hogy elajándékozza, ingyen adja, bionna, csakugy — potyára.

Vármegyénk telte van panasszal. Kereskedő, iparos, szellemi munkás azt panassolja, hogy senki nem akarja megfizetni a kaptott javakat. A kereskedő árúját, az iparos munkáját, a szellemi munkás segítségét, potyára kívánja egy egész tekintélyes része az embe-reknek. Hogy ugy mondjuk a potyából szokásos fitegél eszköz lett. Egész veszedelem lett belőle, ami felborítja az üzletek számításait és csödbe kergeti a háztartásokat.

Világosabban szólva, nem lehet kibírni azt a mértelen szemtelenséget, ahogyan a potya ránehazedik a dolgozó társadalmunkra.

A „Főesperes ur emlékéért”.

A Tordán megjelenő „Aranyosvidék” című hetilapban egy levél olvasható. Írója bejelenti, hogy az albuvt Botár Gáspár főesperes által megindított Szent Terézia templomának építési munkálatait, teljesen ingyenesen vállalja a „Főesperes ur emlékéért és saját lelki megnyugvásáért”. Ugyanakkor közli, hogy több kölmívességet is jelentkeszt, akik egy hétig teljesen ingyen dolgoznak a Főesperes ur emlékéért.

A nevek nem fontosak. Azok ugyanis ismeretlenek a cikk közelemény előtt. De megható az a kegyele-tes érsés, amellyel az albuvt papjuknak emlékéért még építő áldozatot tudnak hozni a nemessen gondolkodó lelkek.

Érdemes a szép példát megörökíteni és tovább adni. Hissen olyan jóleső érsés azt látni, hogy él még bennünk az az érsés, amelyben lendítő, alkotó erő van: az áldozatkészség.

Az ellentmondás

egy lap életében a legvisszatasítóbbr valami. Schol nem tükik ki olyan szembeötölően a jellem fordúsága, mint az újságrónál, kinek minden leirt gondolata meg-rögsődik az utókor számára. Számtalanszor láttuk, különösen politikusoknál, hogy egy-egy pálforduláskor előbbik tartották a nyomtatott betűt, a levélközött eszmék érdekében írott harcos sorokat. Kellemetlen helyzet az ilyen azok számára, akik egy csöpp lelki-ismeretet érsenek magukban s meg akarják őrsíteni legalább a látásátát annak, hogy életük egész működését a lélek, az ideák s nem az anyagi javak hajszolása vezettét. Sajnos, ma már mind ritkább az ilyen eset, mert egyik napról a másikra láttunk eszméket levélközöni csupán azért, mert pillanatnyilag azoknál jóvedelmesebb köpönyeget lehetett felöltöni.

Nem is a politikusokról akarunk itten szólni. Meg akarunk maradni a nyomtatott betűnél s asoznál, akik és azoknak azt csinálják. S nem is országos viszonylatban, hanem csak a maguk azok kis Székelyföldjén, ahol annyit hirdettük a békét és megérsést az együttélő népek között. Hissz esztendő kellett hozzá, amíg ugyan ezt a hangot megérsítettük a székelyföldi román sajtóban is. Mert ott is érszik, tudják már, hogy asükéség van erre a békére, ha rendet akarunk a magunk kis szomszédombjában. Csak ennek a békehirdetésnek is meg van a maga módja.

A hetilapnak, itt vidéken, az volna a hivatása, hogy nevelje községségét azon az uton, melyet a leg-helyesebbnek tart a helyi viszonyok koeszoidálására. Ugyancsak csinálják országos viszonylatban a nagy lapok is. Csak hogy ehhez a neveléshez egy betartandó irányvonal is szükséges, amelynek igazolnia kell a lap következetességét. Ezt a következetességet pedig igen nehéz megtalálni a vidéki román lapokban még akkor is, mikor a közeledés kérdését kerügsztik. Példaul az Odorheim (Székelyudvarhelyen) megjelenő Gazeta Odorheului legutóbbi számában ott találunk egy cikket — igaz, az „Universul” nyomán — mely a románsság szerepét vásolja a magyar íróknál. Ugy a cikk, mint a hosszúságtól megjegyzések megfelelnek mindenen a közeledés elősegítésének. Ezt csak üdvözölhetjük leptársunknál. De ugyanakkor figyelmeztetnünk kell arra is, hogy egyszerre közeledni is, meg gyűlölni is nem lehet.

A lap második oldalán levő megérsítő cikkel ellentétben ugyanis ott díszleg az első oldalon a kisebbségi papság elleni kirohanás, melyből gyűlölet harsog elő és az egész az alapatlan vádak felsorakoztatása. Arra vagyunk kíváncsiak, milyen arcot vág hozzá a lapot olvasó román publikum, mikor hitelt adva az első oldal gyűlölet-áradatának, tovább fordít és a második oldalán ott találja annak az ellenkezőjét. Vajon, hogy fog kikokosodni, ha azt olvassa egy és ugyanazon újságban, hogy a magyar írók szőpát és jót írnak a román napról, ezeknek tanítványai pedig ugyanakkor gyűlölettel akarnak éket verni a két nép közé. Könnytelen leez leállni gondolni, hogy az első oldal írása az igazságot vagy a második. Miutan pedig a másodikon a hitelen szőveg áll rendelkezésre, valószínűleg annak ad igazat.

Ezt persze elvárhatjuk a gondolkozni tudni olvasóktól. De sajnos, ilyen nagyon kevés van. Eppen ezért arra kell kérésztük a szomszéd leptársat, hogy közeledés el magát egy irányba és kerülsje az ilyen zavart költő megnyilatkozásokat. A közeledésnek ma már elég erős tabora van a román sajtóban s nem kell félnie, hogy egyedül marad. A kitartó munka diadára jut, mert megérsi azt az idő s a körülmények, melyek a Dunavölgye népeinek összefogását ugyis kikényszerítik. Helyesebb tehát egyenetlen az usat esendben s megvalósítani itt kicsinyben azt, amit a rohanó idő ugyis kikényszerít belőlünk. Mire az esője, akkorra már itt lecsúszta minden vihar s a közsés építő munka jegyében indulhatna a testvéri összefogás. Az pedig a leg-esebb elégtétel volna mindenkinek, aki azon munkálkodott.

Uj könyv

a székely közbirtokossági vagyonok keletkezéséről és jogi természetéről.

A székelyek birtokberendezkedésének leg-ősibb formája a közbirtokosságok intézménye.

A közbirtokosságok keletkezése az ősfoglalásig nyulik vissza s hogy ez a birtokberendezkedés fennmaradt mai napig is, jele annak, hogy a székelység földmivelő jellegének nemcsak ez a forma felelt meg a legjobban, hanem valósággal existenciális kérdését is képezte és képezti mai napig is.

A közbirtokossági vagyonok keletkezésének és jogi természetének vizsgálata különösen az agrár reform idejében vált időszerűvé, mert hiszen az agrár kisajátítások nem kimélték a székelység birtokberendezkedésének ősi formáját sem s mindnyájunk előtt ismeretesek azok a jelentős területvesztéségek, amelyen az egyes közbirtokosságokat az egész reform kapcsán érték.

A székely közbirtokossági közevagyonok eredetével és jogi jellegével még maguk a tulajdonos székelyek sincsenek kélsen tisztában, annál kevésbbé lehetnek a jelenleg is felügyeletet gyakorló román felettes hatóságok és maga a román közevalemény is, annak dacára, hogy az egymást sűrűn felváltó román kormányok majdnem mindegyike foglalkozott a székely közbirtokossági közevagyonok keletkezésével és jogi természetével, ugy annyira, hogy 1924-ben a nemesi parasztpárti Maniu kormány egyenesen Hodor Viktor közevazgatási vezérfelügyelőt küldte ki a kérdés tanulmányozására.

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy Hodor Viktor vezérfelügyelő a közbirtokossági vagyionok kezelésére nézve három megoldást ajánlott a kormányhoz tett előterjesztésében és pedig: 1. A közbirtokossági vagyionok államosittassanak, 2. vagy közevsesittessenek, végül 3. vagy osztassanak fel.

Hodor Viktor vezérfelügyelőnek ez a három javaslatja felezta a közbirtokosságokat, a magyar napilapok napirendre tűzték a kérdést, sőt dr. Pál Gábor volt magyar kamarai képviselőnek a „Magyar Kisebbség” 1928 évi 4—6 számaiban „Készülődések a közbirtokosságok és urbères közbirtokosságok reformjára” cím alatt egy jogtörténelmi és birtokpolitikai tanulmánya is jelent meg e kérdésről.

Az érdeklődés azonban azóta sem szűnt meg, sem az államhatalom, sem pedig a közbirtokosságok részéről, ami nagyon is érthető; mert hiszen ugy az egyes újabb keletű román erdtörvény, mint a felügyelő jogkörrel megbízott szövetkezeti törvény egyes intézkedései csakis akkor válhatnak hasznosokká és celszerűkké a közbirtokossági vagyionokra nézve, hogyha megelőzőleg tisztába a törvény-előkészítő közegek a közbirtokossági vagyionok keletkezésével és jogi természetével.

A kérdés ma is időszerű, mert hiszen minden közbirtokosság előtt tudva van, hogy a jelenlegi kormány is foglalkozik egy új alapszabály elkészítésének kapcsán a közbirtokossági közevagyonok kérdéseivel.

Ez az időszerűség készítette dr. Csiby Andor nyug. v. tanácsos és lapszerkesztőt arra, aki annak idején a közbirtokossági szindikátusok megvalósításának kérdését is 1928-ban fejeztette, hogy egy történelmi és jogi tanulmány keretében megírja a borszéki közbirtokossági közevagyon keletkezését, védelmet és jogi természetét az ősfoglalásól napjainkig cím alatt.

Dr. Csiby hiteles adatok, nevezetesen az Approbatæ Constitutiones és egyes bírósági, törvényszéki, táblai és kuriai ítéletek alapján ismerteti a közbirtokossági vagyionok keletkezését, különösen azt a kérdést, mely most is leginkább felvet előtérbe, hogy a közbirtokossági vagyionok vajjon közevégi vagyionok-e, vagy magánulajdonok képeznek.

Dr. Csibynak történelmi és jogi tanulmánya most van sajtó alatt s ugy hisszuk, hogy dr. Csiby jó és hasznos szolgálattal tett tanulmányával minden egyes közbirtokosságnak és minden e kérdéssel foglalkozóknak, amelyből alapos tájékozódást szerezhetnek vagyionok eredetéről és jogi jellegéről a tulajdonos közbirtokosságok.

A tanulmány szerzőnek saját kiadásában fog rövid idő alatt megjelenni és megrendelhető a szerzőnél, Gheorgheni, Str. Bratianu No. 65.

H I R E K .

— A mulatság vége. Balló Ignác s Fűdöp János Remetea—remetei lakosok együtt mulattak. A mulatság vége az lett, hogy Fűdöpök 1400 leje esütnt. A bíróság Ballót egy hónapra itelte.

— Lopás. Bányász József Remetea—remetei lakoshoz betörtek és a lakosból nagyobb értékű holmit elloptak. A csendőrség a testest Porüg Sára János 18 éves legény személyében elfogta és átadta az ügyességségnek.

— Hamis bélyegzők. Marton Dávid Sandominic—szentdomokosi kovácsmestert feljelentették, hogy hamis bélyegzőket gyárt. A nyomozás megindult.

— Tűs a Gyilkostónál. Dr. Sándor Balázs gyilkostól villája eddig ismeretlen okból kigyult és földig égett.

FELHÍVÁS LAPUNK ELŐFIZETŐIHEZ. A „Csiki Lapok” kiadóhivatala tisztelettel kéri az olvasóit, hogy az előfizetési díjakat a legrövidebb időn belül rendezni sziveskedjenek, nehogy a lap küldését beszüntetni legyünk kénytelenek.

A „CSIKI LAPOK” szerk. és kiadóhivatala.

Kérem a tisztelt gazdatársainkhoz. Kérjük tisztelt gazdatársainkat, hogy sziveskedjenek bejelenteni mindazon gazdatársaink címét, akik még nem tagjai az E. G. E.-nek, hogy címükre a Gaudából műtárgyviszonyt és E. G. E. tagsági nyilatkozatot küldhessünk.

Kisiparosokat érdeklő tudnivalók: 1. A záróra rendelet nem vonatkozik azokra az iparosokra, akik családjukkal dolgoznak minden alkalmazott nélkül.

Halálozások. Dobordán Ignácné szül. Orbán Irén 31 éves korában folyó hó 2-án meghalt Santimbru (Csiksszentimrén).

Bela: románul Bela. A bucaresti Academia Romana döntése. Sokan nincsenek tisztában ezzel, hogy keresztnevüket törvény szerint románul miképpen kell írni.

Május 9-én nyílik meg a Buacuresti Honnap. A Buacuresti hónap ünnepélyes megnyitása május 9-én lesz. Ezzel együtt kedvezményes utazás veszi kezdetét a fővárosba.

Képkiallítás. Teodorascu Anton festőművész nem ismeretlen közönségünk előtt. A fiatal, tehetséges festő most másodikban állította ki képait.

Siketnéma gyermekek felvétele. Az Irs. S. kotnémak intézetebe (Budapest, Mex kőli ut 60) 5 évűket betöltött siketnéma, később megalkottait és nagyothaló gyermekek, mindkét nembeliek, felvételre folyamodhatnak.

Vessett kutya garázdazkodás. Bors Antal és Filbermann Etelka hodossai lakókat vessett kutya harapta meg. Beszállították a Pasteurbe.

Felakasztotta magát. Suciu István Ditrau idegbeteg legény felakasztotta magát.

Május 15-ig ki kell oserélni a fegyvertartási engedélyeket. Május 15-ig az összes fegyvertartási engedélyek bicszerelés végett benyújtandók a Prefecturához.

Árlejtések. A csikvamegyei prefectura 1938 május 18-án delelőtt 10 órakor árlejtést hirdett a prefectura részére szállítandó 100 őr bükk tűsifára.

A helybelli pénzügyigazgatóságon 1938 évi május 18-án berbeadnak egy Madaras községben megszületett italmérési jogot. Kiküldésért 2500 lej.

A Gheorgheni (györgyössentmiklósi) város tanácsa 1938 május 20-án árlejtést tart a Gyilkostónál végződő úmunkálatokra összesen 791.179 lej értékben.

Kisebbségi statisztika. Európában 40 millió kisebbség él, nem számítva az Oroszországban élő kisebbségi népeket. Legnagyobb a német kisebbség. A birodalmon kívüli tíz és fél millió német él.

Bioszkóp. Május 1-én ismét dolgozott a bioszkóp. Ineu-Jenőfalva községben táncot rendezett a fiatalok. Jere István legény csupán azért, mert Farkas Barabás táncrendelő tőle a belepó díjat kérte, hasba szúrta.

Esküdtsek. Május 2-án összejött az esküdtsek, amely Dr. Todor Janos törvényszéki elnök vezetése alatt egyenlet ügyet tárgyal. Lázló É. a 22 éves Bica—bekási illetőségű család azzal volt vadolva, hogy megölte újszülött gyermekét.

Gondatlanság miatt. Papp Anna 45 éves Valea-Siramba—tekerőpataki lakos 1937-ben az udvaron hagyta 2 éves Gyuri fiát, aki egy óvatlan pillanatban beleesett a kúba. Az édesanyját gondatlanság miatt most vonták felelősségre a törvény és két hónapra ítélték. Az ítéletet felfüggesztették.

Hadbiroság előtt. Lázló János Ferenc Sandominic—csiksszentimronosi gazda a többeségi nemzeti sorú kifejezést használt. Feljelentették és ügyét a brasovi—brasovi hadbiroság elé utalták.

A marosvásárhelyi (targu-muresi) kereskedelmi és iparkamara közleményei. No. 837—1938 Kiskereskedők és kisiparosok könyvvizsgálói: A Casa Fondului National al Aviatiei 1938 évi április 11-én kelt 106374 sz. a K. marák Szövetségéhez intézett értekezése szerint, a kiskereskedők és kisiparosok, a naponként történő könyvvizsgáló alól való felmentésért, évi lej átutalást kell fizetniük a Banca Nationala-hoz, cont T. 118 ra; az év számlájukat április 1-től — március hó 31-ig. Kiskereskedők és kisiparosok alatt azok értendők, kiknek évi jövedelme nem haladja meg a 75.000 lejt, vagyis az egyenesadóról szóló törvény 30. art. szerinti táblázat 8-ik osztályáig beszárolag.

No. 881—1938. A görögországi román gazdasági tanácsos közlése szerint a fehér turó (branza alba) vammentesen vihető be Görögországba; továbbá: Connt. P. Boteigris et Cie, kereskedelmi ügynökség Patras-ból (Görögország) összekötötést keres.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

A „Csiki Néplap” folyó hó 4-iki számában „Zajlik az élet” címen megjelent cikknek Szövetkezettünkre vonatkozó része miatt, a sajtóper megindítása iránt ügyészségünk megbízását adtuk.

„Csik” erdőgazdasági szövetkezet.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk. és Kiadó.

„CSIKI LAPOK”

Politikai, közgazdasági és szépirodalmi hetilap. Egész évre Lei 160.— Félévre . . . 80.— Negyedévre . . . 40.— Külföldre egy évre, 864.— Pályázatokért ára 3 Lei. Hirdetési díjak a legelőbbban számítottak. Kériratok nem adhatók vissza. Nyilatkoztató közlemények díja soronként Lei 25.— Kiadóhivatal: Mercurea-Ciuc, Strada I. C. Bratianu 59.

Jól bevezetett üzlethelyiség

kiadó, Mercurea-Ciuc (Csikszeredában), Str. Cap. Vulovici (Hargita-uca) 23. szám. Értekezni lehet Illoilo Gábornál.

Eladó egy complect ebédő és egy szalon berendezés. Értekezni lehet Bujoreanu Alexandru erdőmérnök úrnál, a csikszeredai erdőgazdálkodásnál.

Állami tiszviselő, 3100 lej havi fizetéssel, 4000 lejt venne kölcsönképpen, 4 havi időtartamra, azon kötelezettséggel, hogy 5000 lejt fizet vissza. — Ajánlatok „4000” jellegre e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Eladó egy Chevrolet teherautó,

4 hengeres, teljesen üzemképes állapotban, jó gumikkal. Értekezni Rendi Mihály mésszárossal, Mercurea-Ciuc.

Hirdetmény.

A mercurea-ciuc-i városházán 1938 évi június hó 6-án d. e. 11 órakor nyilvános árlejtést tartunk, a helybelli görög katolikus templom építési munkálataira.

A munkálatra előirányzott összeg 1.500.000 Lei.

A leteendő bántpénz 5% készpénzben vagy állami kötvényekben, a napi árfolyam szerint.

Tervek, költség előirányzatok és az összes feltételek megtekinthetők a mercurea-ciuc-i gör. kath. egyház hivatalos helyiségében.

I. Vlad, lelkész.

E. Neamtu, gondnok.

Szőrme bundák és béllések valamint mindenféle téli ruhák. VEZSENYI JÓZSEF szűcs-mester. Mercurea-Ciuc, Str. Bratianu 68. Egy szorgalmas fiút tanoncnak felveszek.

Eladó jutányos áron: 1 kocsis löszekér (egy ló után, kőrisfából), 1 kocsis hám, 2 ülés, 1 erdőlő szekér (használt), 1 járom, 40—50 mázsa jó minőségű, szárvasmarhának való széna és sarju. CSISZÉR KÁROLY-nál M.-Ciuc, Gyakorló-tér 3.

A hölgyközönség figyelmébe! Ugy a helybelli, mint a vidéki hölgyközönség tudomására hozom, hogy a mai naptól kezdve a világhírű, a kor leg-tökéletesebb PRIMA VELLA ÖRÖKHULLÁMOSÍTÓ géppel állít a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — A Prima Vella örökhiúlamosító gép a leg-tökéletesebb, a legmegbízhatóbb. — A női fodrászokba vagy mindennemű munkát garanciával vállalok. Vas és víz ondó: a hajfestés bármely árnyalatban, manouer. A nagy-érdemű hölgyközönség szives pártfogását kéri: Nagy Anna. Coafora „Victoria”, a román gimnáziummal szemben.

MODELL KALAPOK. Ugyanott készülnek mindenemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átállítás a legrövidebb idő alatt. Mercurea-Ciuc, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uca 112. sz., a Bórház közelében.

HEGEDŰÓRÁKAT. conservatoriumi módszer szerint, jutányosan ad: SPRENCOZ GIZI, M.-Ciuc. Str. I. G. Duca (Gimnázium-uca) 130.